

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Angelika Timusk
Riigihangete Vaidlustuskomisjon
vako@fin.ee

Teie nr 03.01.2025 nr 12.2-10/3

Meie 08.01.2025 nr 20-1.3/174-1

Politsei- ja Piirivalveameti vastus riigihanke vaidlustusele

1. Sissejuhatus

Riigihangete vaidlustuskomisjon (edaspidi VAKO) edastas 03.01.2025 Politsei- ja Piirivalveametile (edaspidi hankija) MOONRAY OÜ (edaspidi vaidlustaja) vaidlustuse riigihanke „IR lasersihikute soetamine“ (viitenumber 278422) otsusele, millega lükati tagasi MOONRAY OÜ pakkumus ning tunnistati edukaks Baltic Fox OÜ (edaspidi kolmas isik) pakkumus.

Vaidlustaja taotleb Politsei- ja Piirivalveameti 30.12.2024 otsuse nr 20-2.28/6-14 kehtetuks tunnistamist osas, millega (i) lükati MOONRAY OÜ pakkumus mittevastavana tagasi ning (ii) tunnistati edukaks Baltic Fox OÜ pakkumus.

2. Vaidlustaja seisukoha kokkuvõte

Vaidlustaja leiab, et hankija otsus tuleb kehtetuks tunnistada eelkõige järgmistel põhjustel:

- Vaidlustajal on põhjendatud kahtlus, et argument, mille tõttu tema pakkumus mittevastavaks loeti, on alusetu ning vaidlustaja tootenäidist tuleks uuesti testida.

3. Hankija seisukoht

Vaidlustaja pakkumust ei ole tagasi lükatud ebaõigesti

Hankija otsus vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamiseks oli õiguspärane, sest vastavalt RHS § 114 lg 2, on hankijal õigus pakkumus tagasi lükata, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Vaidlustaja esitatud tootenäidis ei vastanud tehnilises kirjelduses nõutule. Sealjuures piisab õiguspäraseks tagasilükkamise otsuseks ka ühest sisulisest mittevastavusest riigihanke alusdokumentidele.

Vastavustingimuse „Näidise esitamine“ kohaselt pidi pakkuja pakkumuse vastavuse hindamiseks esitama tehnilisele kirjeldusele vastava IR lasersihiku näidise, mis peab olema identne toodetega, mida pakkuja kavatses raamlepingu täitmise käigus hankijale müüa. Seega on hankija juba riigihanke algusest teatavaks teinud, et esitatud näidist kasutatakse vastavuse hindamiseks. Sealjuures on näidis hankijale esitatud koos pakkumusega ning on seega

pakkumuse osa. Näidise tagastamise tingimused on pakkujale olnud algusest peale teada ja kui ta pidas neid liialt piiravaks, siis oleks pidanud sellele tähelepanu juhtima menetluse ajal. Näidise esitamise nõue on tingitud vajadusest veenduda pakutava toote vastavuses tehnilisele kirjeldusele. Sh, kui hankija on nõudnud koos pakkumusega konkreetsetele ning kaalutusruumita kontrollitavatele parameetritele vastava näidise esitamist ja pakkuja poolt esitatud näidis neile parameetritele ei vasta ega ole RHS-is lubatud tingimustel käsitatav samaväärsena, ei saa pakkumust vastavaks tunnistada (vt TlnHKo 3-15-195, p 23).

Vaidlustaja näidisele visuaalset vastavuse kontrolli tehes ning näidist katsetades tekkis hankijal põhjendatud kahtlus, et vaidlustaja esitatud näidistoote IR laseri lainepikkus ei vasta tehnilisele kirjeldusele. Seetõttu teostas Tallinna elektroenergeetika ja mehhatroonika instituudi valgustehnika labor Tehnikaülikooli (edaspidi „TTÜ“ või „labor“) hankija tellimisel valgustehnilise mõõtmise, mille eesmärgiks oli kontrollida seadme valgustehnilisi parameetreid. Sealjuures on hankija TTÜ-le edastanud vaidlustaja esitatud seadme tehnilised parameetrid vaid ulatuses, mis on vajalikud konkreetse valgustehnilise mõõtmise teostamiseks (TTÜ elektroenergeetika ja mehhatroonika instituudi valgustehnika labori valgustehnilise mõõtmiste aruanne nr MP_20241201_L_PPA, lk 2, tabel „Andmed töö tellijalt“). Täiendavaid tehnilisi andmeid ei ole TTÜ-le läbipaistvuse ja erapooletuse tagamiseks edastatud ei enne ega ka pärast valgustehnilise mõõtmise teostamisi.

Valgustehniliste parameetrite kontrolli tulemusena (TTÜ elektroenergeetika ja mehhatroonika instituudi valgustehnika labori valgustehnilise mõõtmiste aruanne nr MP_20241201_L_PPA, tabel 1) selgus, et seadme IR laseri (režiimis IRH) maksimaalne lainepikkus on 818nm, mõõtemääramatusega +/- 1nm, mis on vähem kui „Lisa 1 Tehniline kirjeldus“ punktis 29.3. nõutu (845 (±25) nm). Käesoleval juhul on hankija juba TK punktis 29.3. ette näinud lubatud tolerantsi ±25 nm. Hankijal puudunuks vajadus lubatud tolerantsi TK-s sätestamiseks, kui ta ei pidanud sellest kinnipidamist oluliseks ja sisuliseks TK tingimuseks. Kuskile tuleb hankijal tõmmata piir, mille ületamist ei tolereerita ja mida ületavad pakkumused lükatakse tagasi (vt VAKO 16-23/253667 p 9.2.2.2.2.) Hankija on pakkumuse tagasi lükkamisel lähtunud TTÜ valgustehnilise mõõtmise tulemusest. Sealjuures ei ole hankijal põhjust kahelda TTÜ esitatud andmete ja mõõtemetoodika õigsuses, kuivõrd tegemist on pikaajalise kogemusega ning Eesti Akrediteerimiskeskuse poolt akrediteeritud laboriga.

Temperatuur +25 kraadi Celsiust on standardtemperatuur valgustehnoloogiliste mõõtmiste teostamisel. Seda kinnitab ka asjaolu, et TTÜ mõõtemetoodika aluseks on standard „EVS-EN 13032-1:2004+A1:2012 Lampide ja valgustite fotomeetriliste andmete mõõtmine ja esitamine. Osa 1: Mõõtmine ja failiformaat“. Seega on ka TTÜ standardtemperatuuriks mõõtmiste teostamisel +25 kraadi.

Vaidlustaja väidete kohaselt on hankija enda seatud tingimusi rikkunud mh olukorras, kus näidist on testitud ruumis, mille temperatuur oli $25,2 \pm 1,0$ °C, kuivõrd TK p 31 kohaselt peavad TK-s nõutud näitajad olema saavutatud temperatuuritingimustes +25 kraadi. Temperatuuri varieeruvus on sarnaste testide praktikas tavapärane, kuivõrd füüsikaliselt ei ole võimalik temperatuuri absoluutse täpsusega ning ilma mõõtemääramatusega määrata. TTÜ kui valdkonnas kogenud testimislabori eelneva kogemuse põhjal ei sõltu käesoleval juhul mõõdetav parameeter - tipplainepikkus (*Peak Wavelength*) λ_p - seadme ja ümbritseva keskkonna temperatuurist intervallis +/- 5 kraadi Celsiust (vt Lisa 1). Sama kinnitab ka arvamus Lisas 2.

Hankija teadmiste kohaselt mõjutab temperatuur energiaallika mahutavust, mis omab otseselt mõju seadme toiteallika elueale ja seeläbi ka seadme võimsusele. TTÜ selgituste kohaselt

avaldab seadme keskkonna- ja töötemperatuur mõju küll IR-kiirgurite intensiivsusele (ehk võimsusele), kuid oluline on märkida, et seejuures intensiivsus ja lainepikkus (mida antud juhul mõõdeti) ei ole samatähenduslikud mõisted (vt Lisa 1). Seega ei saanud +/- 1,0 °C ruumitemperatuuri kõikumine mõjutada tipplainepikkuse mõõtmise tulemust.

TTÜ juhib tähelepanu ka sellele, et kõik mõõtmised omavad määramatust (vt Lisa 1). Seetõttu tuleb TK-s nõutud temperatuuri (+25 kraadi) mõistlikult tõlgendada selliselt, et arvestada tuleb ka testkeskkonna temperatuuri varieeruvusega, mida ei ole paratamatult praktikas võimalik täielikult välistada. Seega tuleb ruumi temperatuuri mõõtmisel kindlasti ka mõõtemääramatus lisada (vt sellekohane arvamus Lisa 2).

Lisaks väidab vaidlustaja, et TTÜ protokoll kajastab testimiskeskkonna (ruumi) temperatuuri, aga mitte testitava seadme temperatuuri (sh TK-s mainitud „temperatuuritingimused“ hõlmavad mõlemat) ning testides ühte ja sama laserseadet erinevatel seadmetemperatuuridel, on võimalik saada erinevad tulemused. Hankija on seisukohal, et TK-st ei tulene seadme enda temperatuuri käsitlust. TK-s toodud „temperatuuritingimuse“ mõiste hõlmab vaid keskkonna, kus test läbi viiakse, temperatuuri. TK-s toodust järeldeb, et ka olenemata seadme (ja selle osade) iseenda temperatuurist, peab seade olema suuteline TK-s toodud vastavat lainepikkust 25-kraadises keskkonnas saavutama. Vaidlustaja väide, et temperatuuritingimuse mõiste *peab* hõlmama mõlemat, nii keskkonda kui seadme enda temperatuuri, on alusetu. TK koostamisel lähtus hankija ruumi testimiskeskkonna temperatuurist, kuna seadme sisu (optilise seadme ehk laseri) temperatuuri mõõtmine ei ole tehnoloogiliselt võimalik ilma seadet lahti monteerimata. Hankija on piirdunud vaid nõudega, et +25 kraadises testimiskeskkonnas vastab toote lainepikkus nõutule.

Seega taotleb hankija vaidlustuse rahuldamata jätmist eelpool toodud põhjendustel. Juhul, kui VAKO ei nõustu hankija toodud seisukohtadega, nõustub hankija Vaidlustaja primaarse taotlusega (vaidlustuse p 14 (i)) näidistoote väljanõudmise osas koos uue ekspertiisiga. Sh peab uus ekspertiis olema teostatud asutuses, kes omab selleks pädevat kogemust ning akrediteeringut.

4. Taotlused

4.1. Jätta vaidlustus rahuldamata.

4.2. Jätta vaidlustaja tasutud riigilõiv ja menetluskulud vaidlustaja kanda.

4.3. Lahendada vaidlustus kirjalikus menetluses.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lysann Viitamees
arendusosakond, hanke- ja lepingutalitus,
lepingute grupp
jurist

Lisa:

Lisa 1 – TTÜ täiendavad selgitused

Lisa 2 – Arvamus dioodlaseri lainepikkuse temperatuurisõltuvuse kohta

Lisa 3 – Lysann Viitamees'i volikiri PPA esindamiseks vaidlustusmenetluses

Lysann Viitamees, 6123195, lysann.viitamees@politsei.ee